

[Baunsgaard.]

Det ville være urealistisk at tro, at der er meget store beløb at hente ved selv den mest kritiske gennemgang af administrationen. Uden lovændringer når vi ikke beløb, der vil være nævneværdige set i forhold til det nuværende statsbudget. Jeg ved ikke, om det ærede medlem hr. Peter Nielsen har haft det i tankerne, da han fremsatte sine udtalelser. I så fald er de en større opmærksomhed værd, end de hidtil har givet anledning til.

En fordomsfri drøftelse af, hvor og i hvilket omfang lovændringer vil være hensigtsmæssige, er det radikale venstre parat til. På ét punkt advarer vi imidlertid på forhånd: de store investeringer, der er en betingelse for videre udvikling af samfundet, bør ikke benyttes om en bekvem udvej til nedbringelse af statsbudgettet. For det første er vi allerede bagefter, og for det andet vil en begrænsning her være en næsten uforsvarlig mishandling af fremtidsmulighederne. Sandsynligheden taler også for, at der vil blive en regning, der meget hurtigt præsenteres igen; derfor vil nedskæringer her føre til et træk på fremtiden, og det er vel en vej, vi allerede har betrådt for ofte.

Når investeringerne sammenlagt ikke kan bidrage væsentligt til en nedbringelse af udgifterne, er det klart, at det formål, der går ud på at tilpasse privatforbrug og produktionsstigning, må blive centralt placeret. Derfor lyder det på forhånd realistisk, når den højtærede finansminister understreger nødvendigheden af en yderligere finanspolitisk stramning. Men igen må det siges, at regeringen jo ikke har givet folkettinget noget mulighed for at bedømme, om stramningen skal være netop på de 200 mill. kr., som ministeren foreslår. På hvad bygger man ønsket om et kasseoverskud på netop 1 milliard kr.? Ligger der en virkelig dybtgående analyse bag, en dybtgående analyse af hele situationen, eller er det kun bygget på tro og fornemmelser? Det vil ikke være tilstrækkeligt, men man får en følelse af, at det i nogen grad forholder sig sådan, så længe man ikke kender det endelige omfang af overenskomstforhandlingernes følger og af landbrugsstøtten.

Og så kommer der jo endda et tredje

forhold til, som også er overordentlig betydningsfuldt, og som vi jo ved også skal afgøres, inden en endelig bedømmelse af vor reelle økonomiske situation kan foretages. Huslejeloven skal til revision og skulle efter planen være færdig inden den 1. april, hvor den nugældende lov jo udløber. Igen må jeg sige, at man udmærket forstår, at der kan være en masse hensyn, som gør det forståeligt, at regeringen ikke netop nu vil ud af busken. Men jeg forstår ikke helt, hvordan finansministeren har tænkt sig at folkettinget skulle kunne bevilge ham 1 milliard kr. i overskud uden reelt kendskab til, hvilken indflydelse huslejeudligningen vil få på samfundsökonomien. I hvilket omfang vil en huslejeregulering betyde, at der flyttes penge fra et forbrug hos lejerne til en opsparing hos ejerne, det være frivilligt eller lovtvungent? Vi ved det ikke, førend huslejeloven er vedtaget, men så længe vi ikke ved det, kan vi heller ikke bedømme, om et kasseoverskud på 1 milliard kr. er for lidt eller for meget. Jeg udtrykker igen håbet om, at der er så god forbindelse mellem ministerierne, at i hvert fald boligministeren i dag ved, hvad der er hans opgave. Også for den højtærede boligministers vedkommende gælder jo, at han kan høre vandfaldets brusen forude, derfor er det også for ham tiden, hvor afgørelse skal træffes.

Der er altså mange forhold, der skal afklares, inden det vil være muligt at angive den endelige løsning. Det er nødvendigt at se alle forhold i sammenhæng. Kun herigenem vil det være muligt at nå til en løsning, der vil være holdbar længere end blot nogle få måneder. En bedømmelse på nuværende tidspunkt af de enkelte led i finansministerens samlede kæde af lovforslag må derfor komme til at bære præg af et vist forbehold, et forbehold for en senere revision i opfattelsen på grundlag af en sikrere viden, end man har i dag.

Det er også klart, at det påvirker bedømmelsen, om det vil være muligt at regne med en snarlig gennemførelse af enten merværdiafgiften eller anden tilfredsstillende omlægning af omsætningsafgiften.

Foreløbig må dog den principielle indstilling gøre sig gældende, at det vil være nødvendigt at udvise stor omhyggelighed, inden man indfører afgifter på nye områder,